

Beslisnotitie voortouwnemer

Door Regiegroep Natura 2000 vastgestelde nota d.d. 1 februari 2007.

Doel Nota

Deze nota heeft tot doel u een aantal besluiten voor te leggen over de nadere invulling van de rol en taken van de voortouwnemer in relatie tot rol en taken van de andere bevoegde gezagen bij het opstellen van beheerplannen Natura 2000. Deze nadere invulling is een aanvulling op dat wat in de handreiking Beheerplannen Natura 2000 is vastgelegd.

Aanleiding

Een belangrijke aanleiding is de aanloop naar de opstelling van een beheerplan Natura 2000 voor het Waddengebied, in combinatie met ervaringen in andere pilots. In deze aanloop blijkt dat er nog ruimte is voor interpretatie van de rol en taken van de verschillende bevoegde instanties, en dat er behoefte is aan duidelijker afspraken hierover. De projectgroep Waddengebied heeft haar verkenning voorgelegd aan de voorbereidingsgroep. De voorbereidingsgroep Natura 2000 heeft mede op basis hiervan de verschillende opties en standpunten bediscussieerd en is tot een voorstel voor beslispunten gekomen. In deze nota leggen wij u deze beslispunten voor. Ter illustratie van deze beslispunten zijn deze toegepast op de casus Waddengebied.

Bevoegd gezag

In deze nota wordt met bevoegd gezag bedoeld: het gezag dat op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 bevoegd is tot het vaststellen van een (deel-)beheerplan Natura 2000, te weten LNV, VenW, Defensie, Financiën en de provincies/IPO.

Beslispunten

1. De voortouwnemer is de 'front office' voor het beheerplan.

De voortouwnemer is hét aanspreekpunt voor het beheerplan voor de buitenwereld. Één aanspreekpunt voor het geheel (dus ook voor alle deelgebieden) schept duidelijkheid voor de buitenwereld. Vanuit haar positie als 'front office' is de voortouwnemer verantwoordelijk voor het totale externe proces.

In de casus van het Waddengebied wordt samengewerkt aan 1 beheerplan voor 7 Natura 2000-gebieden. Er zijn meerdere voortouwnemers: RWS voor de Waddenzee en Noordzeekustzone, LNV voor de eilanden m.u.v. Schiermonnikoog waarvoor de provincie aan de lat staat. Dit betekent voor de Waddenzee dat V&W front office is.

2. De voortouwnemer organiseert de inhoud van het beheerplan en regisseert het proces met de 'back office'

De 'back office' wordt gevormd door alle bevoegde gezagen (dus V&W, LNV, Defensie, Financiën, provincies). Dit betekent dat alle bevoegde gezagen in principe samenwerken ook in gebieden waar ze geen materieel beheerder zijn maar wel activiteiten. De voortouwnemer voert in de 'back office' de regie voor het interne proces en de inhoudelijke tot stand koming van het beheerplan voor het totale gebied. De voortouwnemer zorgt dat de afspraken tussen de partijen tot stand komen, en bewaakt de uitvoering daarvan. Zij regisseert daarmee een samenwerking op basis van gezamenlijke inzet tussen alle partijen.

Back office bestaat uit LNV, V&W, Defensie en de Wadden-provincies. In het Regionaal College Waddengebied is besloten om voor 7 Natura 2000-gebieden één beheerplan te maken vanwege ecologische relaties tussen de gebieden. Thans werkt een kernteam met daarin de (hiervoor genoemde) bevoegde gezagen én de eilandgemeenten aan het opstellen van een projectplan voor één beheerplan Natura 2000 voor de Natura 2000-gebieden Waddenzee, Noordzeekustzone en de eilanden. Dit kernteam is voor deze case de 'back office'.

3. Alle bevoegde gezagen stellen zo volledig mogelijk informatie aan elkaar beschikbaar, ongeacht de status als bevoegd gezag.

Elk bevoegd gezag uit de back office (RWS, LNV, Defensie, betreffende provincies) stelt haar eigen informatie over het gehele gebied ter beschikking aan alle bevoegde gezagen (zowel daar waar ze zelf bevoegd gezag zijn, als daar waar haar activiteiten plaatsvinden). Dit betekent dat bijvoorbeeld LNV ook beschikbare informatie aanlevert voor deelgebieden waarvoor zij geen formeel bevoegd gezag is. Alle bevoegde gezagen zijn daarbij verantwoordelijk voor het zo volledig en juist mogelijk aanleveren van deze informatie en zijn ook aanspreekbaar op de inhoud ervan. Het is de verantwoordelijkheid van de voortouwnemer om deze gegevens te (laten) analyseren, maar daar waar een bevoegd gezag dat nodig acht, analyseert zij zelf haar eigen gegevens en/of stelt zelf een passende beoordeling op van haar

activiteiten volgens een gezamenlijk afgesproken werkwijze. Een partij kan er dus voor kiezen het eigen bestaand gebruik zelf te inventariseren en te analyseren (passend beoordelen) en het resultaat hiervan in te brengen. De voortouwnemer kan bij het achterblijven van informatie het betreffend bevoegd gezag hierop aanspreken. Alle geleverde informatie wordt gezamenlijk beoordeeld op juistheid en volledigheid.

Voor het Waddengebied levert bijvoorbeeld Defensie een passende beoordeling van al haar activiteiten, zowel waar zij bevoegd gezag is als bijvoorbeeld vliegbewegingen boven de Waddenzee waar RWS bevoegd gezag is.

4. De rijkspartners (LNV, V&W en Defensie) kunnen elkaar vragen om toetsing bestaand gebruik.

LNV, V&W en Defensie kunnen in de rol van voortouwnemer aan elkaar vragen om toetsing van bestaand gebruik waarvoor het gevraagde departement beleidsverantwoordelijk is. Het gevraagde departement bepaalt of zij deze toetsing op zich neemt. Indien zij bepaalt deze toetsing niet uit te voeren, betekent dat dat dit gebruik buiten het beheerplan blijft.

Provincies zijn in principe niet beschikbaar voor het beoordelen van bestaand gebruik in Natura 2000-gebieden waarvoor zij niet het voortouw hebben.

5. Gezamenlijk worden kennislacunes vastgesteld, in principe is voortouwnemer verantwoordelijk voor het invullen van de kennislacunes.

De voortouwnemer is er voor verantwoordelijk dat de kennislacunes worden ingevuld. Zij zal de andere bevoegde gezagen in redelijkheid aanspreken om medewerking (zowel personeel als financieel) als het in het belang van het beleidsveld van betreffend bevoegd gezag is om dit aanvullend onderzoek zelf uit te laten voeren. Indien de kennislacunes onvoldoende worden ingevuld kunnen de bevoegde gezagen uit de back office besluiten dit bestaand gebruik buiten het beheerplan te laten (daarmee doorgeschoven naar vergunningverlening).

In het geval in het Waddengebied gezamenlijk een kennislacune t.a.v. Defensie-activiteiten is geconstateerd, dan zal Defensie zelf deze invullen.

6. Onder regie van de voortouwnemer wordt in de 'back office' gezamenlijk bepaald wat de voortouwnemer naar buiten brengt, en hoe gecommuniceerd wordt met de buitenwereld/andere partijen.

Het beheerplan voor het geheel is een gezamenlijk product, waar dan ook eenduidig over gecommuniceerd wordt met externen. De voortouwnemer is het gezicht naar buiten, maar bepaalt daar niet alleen in. De back office wordt daarin nadrukkelijk gekend.

In de Waddenzee zal richting bijvoorbeeld een klankbordgroep RWS als voortouwnemer woordvoerder zijn, maar de inhoud zal altijd afgestemd zijn met de rest van de back office.

7. Bij conflicterende belangen stelt de voortouwnemer een onafhankelijke voorzitter van de projectgroep aan.

8. In principe geldt er één inspraak-ronde voor het gehele beheerplan. Uitzondering hierop zijn de pilot-beheerplannen van Defensie (zie volgend punt).

Het beheerplan moet worden opgesteld in goed overleg met alle betrokkenen zoals ook de wet voorschrijft. Elk bevoegd gezag zal uiteindelijk voor haar eigen deelgebied het beheerplan vaststellen. Maar voor een helder en eenduidig geluid naar buiten zal in principe gestreefd worden naar één inspraakronde op het beheerplan voor het totale Natura 2000-gebied (waarin alle deelbeheerplannen herkenbaar zijn).

Voor het Waddengebied wordt zelfs gestreefd naar één beheerplan voor 7 Natura 2000-gebieden. Het is de bedoeling dat in het beheerplan Waddengebied de te onderscheiden Natura 2000-gebieden herkenbaar blijven.

9. De 9 gebieden waarvoor Defensie op dit moment beheerplannen aan het opstellen is, doorlopen het gehele traject als pilot, dus tot en met de inspraak en vaststelling van het deelbeheerplan. Deze deelbeheerplannen zullen onderdeel gaan uitmaken van de nog op te stellen beheerplannen voor het gehele gebied.

De pilots van Defensie betreffen een beheerplan voor een deel-gebied. Zij gaat deze – in overeenstemming met de Minister van LNV - vaststellen (inclusief communicatie en inspraak), vooruitlopend op het opstellen van de beheerplannen voor de gehele gebieden. Het uitbrengen van de pilots doet Defensie gezamenlijk met de andere bevoegde gezagen om zo ook gezamenlijk de leerpunten te kunnen benutten. In principe verlenen de andere bevoegde gezagen commitment aan het proces. Defensie participeert tevens in het

proces om te komen tot één beheerplan voor het gehele gebied. Dit kan leiden tot eventuele wijzigingen in de reeds vastgestelde deelbeheerplannen van Defensie t.a.v. primair de doelen en maatregelen. Uiteindelijk worden de deelbeheerplannen van Defensie onderdeel van het gehele beheerplan en gaan dan nogmaals de inspraakronde in en worden opnieuw vastgesteld.

De risico's (bijv. n.a.v. onduidelijkheid over de samenhang met het geheel) van de inspraak op de deelbeheerplannen van Defensie worden door Defensie erkend en vallen onder de verantwoordelijkheid van Defensie.

Voor de Waddenzee casus betekent dit dat Defensie binnenkort 2 beheerplannen voor deelgebieden zal afronden. Deze worden bestuurlijk besproken en gaan een eigen inspraakproces in met commitment van de andere bevoegde gezagen. De inspraak van deze pilots valt uiteraard onder de verantwoordelijkheid van Defensie.

Defensie zal daarnaast blijven deelnemen aan het kernteam en gegevens over defensie-activiteiten aanleveren. Indien tijdens dit proces blijkt dat doelen en maatregelen in de (vastgestelde) beheerplannen voor de pilots gewijzigd moeten worden, dan zal dit verwerkt worden in het uiteindelijke beheerplan voor het geheel waar de 2 pilots een plek zullen krijgen.